MAF Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds".

iesakņojas uz palikšanu

DIENAS TĒMA

UZZIŅAI

ATTĀLINĀTĀ DARBA PIEDĀVĀJUMI

- 2022. gada 8 mēnešos NVA reģistrētas 87 904 vakances, no tām 2960 ir norādīta attālināta vai daļēji attālināta darba iespēja. 1176 vakancēm norādītas attālinātā darba iespējas, un 2042 – daļēji attālināta darba iespējas.
- Attālinātā vai daļēji attālinātā darba iespējas norādīja 457 darba devēji. Attālinātā darba iespējas piedāvāja 170 darba devēji, daļēji attālināta darba iespējas – 374 darba devēji.
- Lielākā daļa vakanču – 2105 – ir Rīgas reģionā, Kurzemes reģionā 297 vakances: 222 vakances ar attālinātā darba iespēju un 114 – daļēji attālinātas;
- Visvairāk attālināta darba vietu reģistrēts šādās nozarēs: valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana nozarē, administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība, informācijas un komunikācijas pakalpojumi, profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi.
- Darba devēju pieprasītāko NVA reģistrēto attālinātā darba profesiju topā ir tādas profesijas kā pārdošanas speciālists, programmētājs, galvenais nodokļu inspektors, juriskonsults.

AVOTS: NODARBINĀTĪBAS VALSTS AĢENTŪRA

< < Es personīgi savu darba laiku miksēju – nedēļu mēģinu saplānot tā, ka divas dienas esmu mājās, trīs ofisā. Darbs man vedas raiti abās vietās."

Darba devējs iebilst

Taču ir uzņēmumi, kuri attālināto darbu neatbalsta, lai arī darbinieks pandēmijas laikā veiksmīgi strādājis no mājām. Jānis (vārds nomainīts) pāris gadus strādāja kādā no ražošanas uzņēmumiem Liepājā, viņa pārziņā bija darbs ar klientiem. "Kovida laikā mūs ar kolēģiem sadalīja divās grupās, vienu nedēļu viena grupa strādāja no mājām, otru nedēļu – mēs uz ofisu, viņi mājās. Līdz viens no kolēģiem vēlējās strādāt tikai klātienē, tad mēs vienojāmies, ka es visu laiku strādāšu mājās. Pēc pandēmijas beigām atgriezāmies ierastajā ikdienā. Kad nostrādāju trīs mēnešus, sapratu, ka esmu pieradis pie neklātienes darba. Gāju pie vadības un atbilstoši grozījumiem "Darba likumā" lūdzu darba laika pielāgojumu, kas vismaz daļēji ļautu strādāt attālināti. Tā kā manā ģimenē ir bērni, jaunāki par astoņiem gadiem, man bija tiesības to lūgt. Darba devējs manu lūgumu noraidīja, sakot, ka uzņēmuma politika to neatbalsta. Es izlēmu šīs darba attiecības pārtraukt," atklāj vīrietis.

Strādāt attālināti Jānim esot daudz vieglāk, turklāt viņš pagūstot ielikt veļu mazgāties, "palaist robotiņu", lai izsūc istabas, vai pagatavot maltīti. Līdz ar to vakaru var pavadīt ar ģimeni, atpūsties. Pozitīvi arī tas, ka nav jāpatērē laiks un degviela, lai brauktu uz darbu. "Man pat šķiet, ka mājās es izdaru vairāk. Rodas iedvesma, un tu vienkārši apsēdies un strādā," viņš saka. Aiziešanu nenožēlojot, jo nu ir atradis jaunu, labi apmaksātu darbu, turklāt pienākumus varēs veikt attālināti.

90% tiešsaistē

Pavisam cita situācija ir Lotes Malnačas pārstāvētajā uzņēmumā "I-Work Group". Tā ir personāla atlases kompānija, kur darbs lielākoties rit klātienē Rīgā. L. Malnača ir lielo klientu vadītāja un vienīgā uzņēmumā, kas nedzīvo Rīgā un strādā attālināti. "Darba devējs, izvērtējot manas kompetences un pārdošanas spējas, lēma par labu tam, ka es pievienojos kolektīvam, un deva man atļauju strādāt no Liepājas. Izsniedza visu darbam nepieciešamo. Protams, man ir jāierodas ofisā uz sapulcēm, tikšanos ar klientiem vai jāizbrauc vizītēs pie viņiem. Darba ikdiena rit no mājām. 90% no mana darba laika notiek onlainā.

Esmu tiešām pateicīga par šo iespēju," viņa atzīst. "Nav noslēpums, ka Liepājā sievietēm nemaz tik daudz iespēju nopelnīt vairāk, izsisties un attīstīties karjeras ziņā nav. Mājiniekiem gan sākumā bija grūti aprast ar to, ka strādāju no mājām. Dēls uzskatīja, ja es esmu mājās, tātad es esmu mājās. Tomēr, laikam ejot, arī ģimene ieraudzīja šo atšķirību, saprata, ka darba laikā no pulksten 9 līdz 18 man ir zvani, tikšanās, jāatbild uz epasta vēstulēm un jāorganizē citas darba lietas."

Jāpavaicā, kā iet pa dzīvi

SEB bankā aptuveni 40% no visiem darbiniekiem ikdienā izvēlas strādāt attālināti vai hibrīdā darba formātā, pastāsta bankas Personāla pārvaldes vadītāja Ilze Ogle. Viens no vadītāja uzdevumiem esot no saviem darbiniekiem uzzināt, kādi viņiem ir attālinātā darba apstākļi, un palīdzēt saprast, kā iekārtot darba vietu.

"Taču aprīkojums ir tikai viena monētas puse. Šobrīd, kad pa vidu ir ekrāns, vadītājam ar darbiniekiem jākomunicē vēl vairāk nekā iepriekš, lai nezaudētu kontaktu. Turklāt būtiski nerunāt tikai par darbu, bet interesēties arī par to, kā iet pa dzīvi kopumā, jo arī biroja vidē sarunas nav saistītas tikai ar darbu. Piemēram, varbūt kāds darbinieks sarunā atklāj, ka viņam pēdējā laikā ļoti pieauguši rēķini. Labs vadītājs uzreiz sapratīs, ka darbiniekam šis apstāklis rada papildu stresu, un kopīgiem spēkiem meklēs risinājumu," saka Personāla pārvaldes vadītāja.

SEB bankas pieredze liecinot, ka darbs mājās ir sniedzis vairākus ieguvumus darbiniekiem, piemēram, elastīgu grafiku, kas paredz arī efektīvāku darba un privātās dzīves līdzsvaru un neatkarību no konkrētas darba vietas. Taču darbs no mājām neesot ideāls komandas darba aizstājējs. "Mēs vēlamies, lai darbinieki nāk uz biroju, tāpēc telpu pārplānošana pēc pandēmijas mums bija ļoti aktuāla. Tagad telpas ir pielāgotas, sniedzot iespēju birojā strādāt dažādās zonās, piemēram, pie galda, uz dīvāna, klusā stūrītī, atvērtā telpā kopā ar citiem kolēģiem. Skaidrs ir viens, hibrīds darba modelis bankā ir iesakņojies uz palikšanu," atzīst I. Ogle.

IT uzņēmuma "TestDevLab" darbinieki strādā no 18 dažādām valstīm. Lielākā daļa – kādā no desmit birojiem, tāds ir arī Liepājā. "Mēs redzam, ka fiziska kopā strādāšana palīdz ērtāk veikt dažādus administratīvos darbus, kā arī jaunākiem darbiniekiem ātrāk un ērtāk iegūt praktiska darba pieredzi, jo turpat blakus ir pieredzējuši kolēģi," saka uzņēmuma līdzdibinātājs Ervins Grīnfelds. "Tāpat mums ir projekti, kur izmantojam specializētu laboratorijas aprīkojumu, ko nav iespējams ērti vai droši izmantot ārpus biroja."

Vai varēs strādāt no mājām, esot viens no jautājumiem, ko visbiežāk uzdod potenciālie darbinieki. Attālināti visbiežāk strādājot tie darbinieki, kuru mītnes valstīs vēl nav atvērti biroji, kā arī vairumā gadījumu inženieriem ir iespēja strādāt attālināti vai hibrīda režīmā. "Taču, pat ja darbiniekiem projekta dēļ ir paredzēts atrasties ofisā, vienmēr esam pretimnākoši, ja kāda iemesla pēc atsevišķās dienās ir jāpaliek mājās," uzsver E. Grīnfelds. Uzņēmums palīdz darbiniekiem sagādāt darba veikšanai nepieciešamās ierīces, kā arī individuāli risina citus jautājumus, lai atbalstītu efektīvu darbu no mājām.

EKSPERTE

Attālinātās iespējas atvieglo darba atrašanu

LĪGA BAUFALE
NVA Darba tirgus departamenta projekta vadītāja

Tehnoloģiju attīstība ļauj darbiniekiem būt mobiliem un strādāt no jebkuras vietas, izmantojot internetu, datorus un viedierīces, ar kolēģiem, klientiem un sadarbības partneriem sazinoties e-pastā, pa tālruni vai videokonferenču platformās. Pandēmijas izplatības ierobežojošie pasākumi visā pasaulē lielā mērā ir gan veicinājuši, gan paātrinājuši attālinātā darba režīma ieviešanu un izmantošanu arī pēc Covid-19 krīzes.

Attālinātu darbu, protams, nevar strādāt to profesiju pārstāvji, kuru darba pienākumu veikšana nav iespējama neklātienē – attālināti nevar, piemēram, uzbūvēt māju vai ceļu, izkraut kravu vai salikt preces veikalu plauktos, iestādīt koku vai novākt ražu, nogriezt matus vai izcept maizi. Par attālinātu darbu vairāk interesējas IT un finanšu pakalpojumu jomas speciālisti, kā arī to profesiju pārstāvji, kas var apkalpot klientus vai darba pienākumus veikt attālināti.

6. oktobrī vien, piemēram, NVA "CV vakanču portālā" attālinātais darbs tika piedāvāts klientu apkalpošanas speciālistiem, pārdošanas speciālistiem, zvanu centra operatoriem, uzziņu operatoriem, programmētājiem, datu ievades operatoriem, informācijas sistēmas drošības pārvaldniekiem, informācijas sistēmas administratoriem, informācijas sistēmu testētājiem, grāmatvežu palīgiem, juriskonsultiem, projektu vadītājiem un citu profesiju pārstāvjiem.

Ja amata pienākumus iespējams veikt attālināti, tad speciālists var atrast darbu strādāt citā reģionā vai citā valstī, nepametot savu dzīvesvietu, kuras tuvumā, iespējams, nav darba piedāvājumu viņa specialitātē. Attālinātais darbs atvieglo darba atrašanu un nodarbinātības iespējas gan māmiņām, gan darbspējīgiem cilvēkiem ar invaliditāti, gan vecāka gadagājuma cilvēkiem, gan reemigrantiem. Darba meklētāji var droši sazināties ar EURES konsultantiem, lai saņemtu informāciju par darba meklēšanas iespējām Latvijā un Eiropas Savienības valstīs.

Kopš Covid-19 pandēmijas laika arvien vairāk cilvēku interesējās par to, kas būtu jāņem vērā, ja darbs tiek veikts attālināti. Klientu daļu interesēja arī nodokļu jautājumi saistībā ar attālināto darbu starpvalstu kontekstā. Arī tagad, sniedzot konsultācijas darba mobilitātes jautājumos, NVA konsultanti turpina informēt gan darba meklētājus, gan darba devējus par attālināta darba jautājumiem starpvalstu kontekstā. Klientu interese ir aptuveni līdzīga abos virzienos – gan par attālinātu darbu pie ārvalstī reģistrēta darba devēja, atrodoties Latvijā, gan par attālinātu darbu Latvijā reģistrētajā uzņēmumā, atrodoties ārvalstī.

Nodarbinātības valsts aģentūra klientiem piedāvā arī tiešsaistes karjeras konsultācijas "Attālinātā darba iemaņu attīstība".